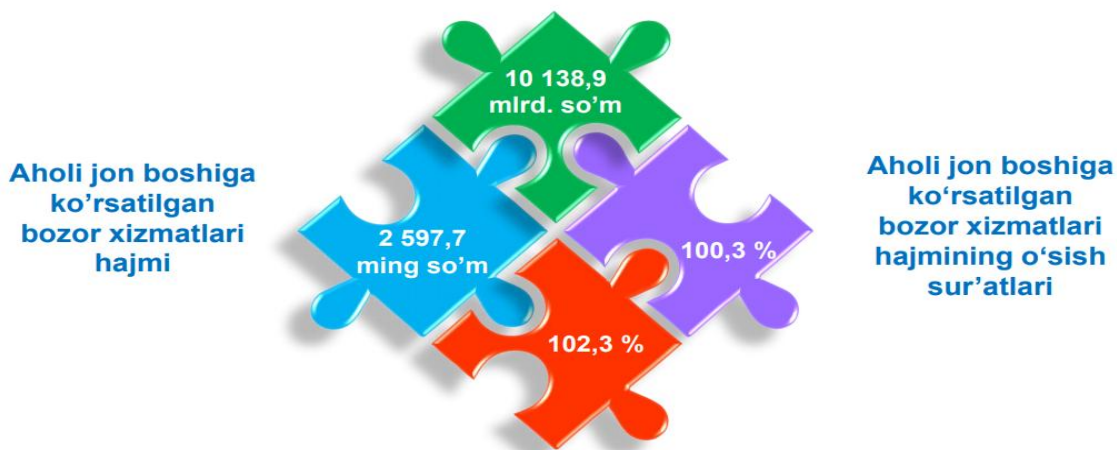


## 2020- yilning yanvar-sentabr oylarida Samarqand viloyatida xizmatlar sohasining rivojlanishi

Hozirgi kunda kuchayib borayotgan global tendentsiyalar va taqdim etilayotgan xizmatlarning xilma-xilligi xizmatlar sohasini iqtisodiyotning mustaqil sektoriga, yani jamiyatimizni "qon aylanish tizimi" sifatida to'ldiruvchi sektorga aylantirdi. Xizmatlar sohasini muhim ahamiyatga ega bo'lgan iqtisodiyotning asosiy tarmoqlari bilan taqqoslash mumkin va funktsional jihatdan u bozor iqtisodiyotini rivojlantirish uchun qulay muhit yaratadigan tarmoqlar va infratuzilma ob'ektlari kabi rol o'ynaydi.

### 2020- yilning yanvar-sentabr oylarida xizmatlar sohasining asosiy ko'rsatkichlari

#### Ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi

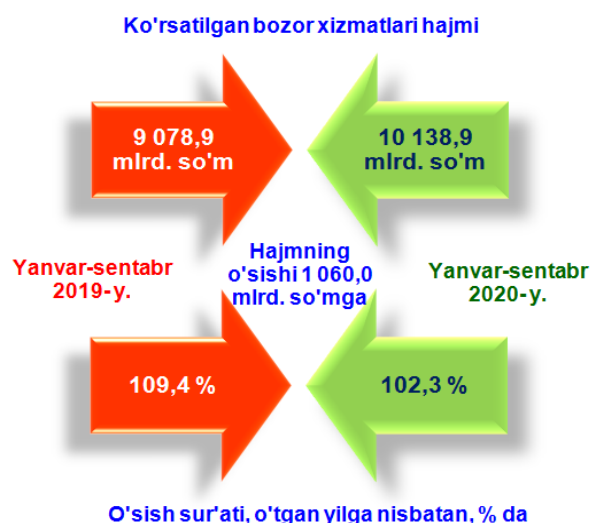


#### Ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmining o'sish sur'atlari

**Xizmatlar sohasi** bu – korxonalar, tashkilotlar, shuningdek, jismoniy shaxslar tomonidan ko'rsatiladigan turli xil xizmatlar, ishlab chiqarishni o'z ichiga olgan umumlashtirilgan toifadir. Ushbu sohani ko'pincha rivojlangan zamonaviy infratuzilma tufayli sanoatdan keyingi iqtisodiy tuzilma tarzida ko'riladi.

### Ishlab chiqarilgan xizmatlarning asosiy ko'rsatkichlari

Dastlabki ma'lumotlarga ko'ra, 2020- yilning yanvar-sentabr oylarida ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 10 138,9 mlrd. so'mga yetdi. Taqqoslama ekvivalentda o'tgan yilning shu davriga nisbatan o'sish sur'ati 102,3 % ni tashkil etdi.



**Xizmatlar** – iste'molchilar (yuridik va jismoniy shaxslar) holatini o'zgartiradigan yoki tovarlar, xizmatlar va moliyaviy aktivlar bilan ayirboshlashiga ko'maklashadigan ishlab chiqarish faoliyatining natijasi hisoblanadi.

Xizmatlar sohasi ishlab chiqarish unumdorligini va samaradorligini oshirishga yordam beradigan turli xil faoliyat turlarini o'z ichiga oladi.

**Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ishlab chiqarilgan xizmatlarning asosiy ko'rsatkichlari**  
*(2020- yilning yanvar-sentabr oylarida)*

	Hajmi, mlrd. so'm	O'tgan yilga nisbatan o'sish sur'ati, % da
<b>Xizmatlar - jami</b>	<b>10 138,9</b>	<b>102,3</b>
<i>shu jumladan:</i>		
Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari	509,4	108,3
Moliyaviy xizmatlar	1 516,8	134,9
Transport xizmatlari	2 508,3	98,7
shu jumladan: avtotransport xizmatlari	2 421,7	105,6
Yashash va ovqatlanish xizmatlari	329,7	84,5
Savdo xizmatlari	3 006,2	102,0
Ko'chmas mulk bilan bog'liq xizmatlar	230,6	87,2
Ta'lim sohasidagi xizmatlar	400,6	100,4
Sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar	149,1	94,5
Ijara xizmatlari	297,5	91,2
Kompyuter va maishiy tovarlarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlar	256,9	92,8
Shaxsiy xizmatlar	395,4	90,2
Me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar	194,6	84,6
Boshqa xizmatlar	343,8	86,9

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ko'rsatilgan bozor xizmatlari tarkibida eng katta ulushni savdo xizmatlari egallaydi. Shunday qilib, 2020- yilning yanvar-sentabr oylarida ularning ulushi 29,6 % ni tashkil etdi. Shu bilan birga, yuqori ko'rsatkichlar transport xizmatlari (24,7 %), moliyaviy xizmatlar (15,0 %), aloqa va axborotlashtirish xizmatlari bo'yicha (5,0 %) qayd etildi.

## Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ko'rsatilgan bozor xizmatlarining tarkibi

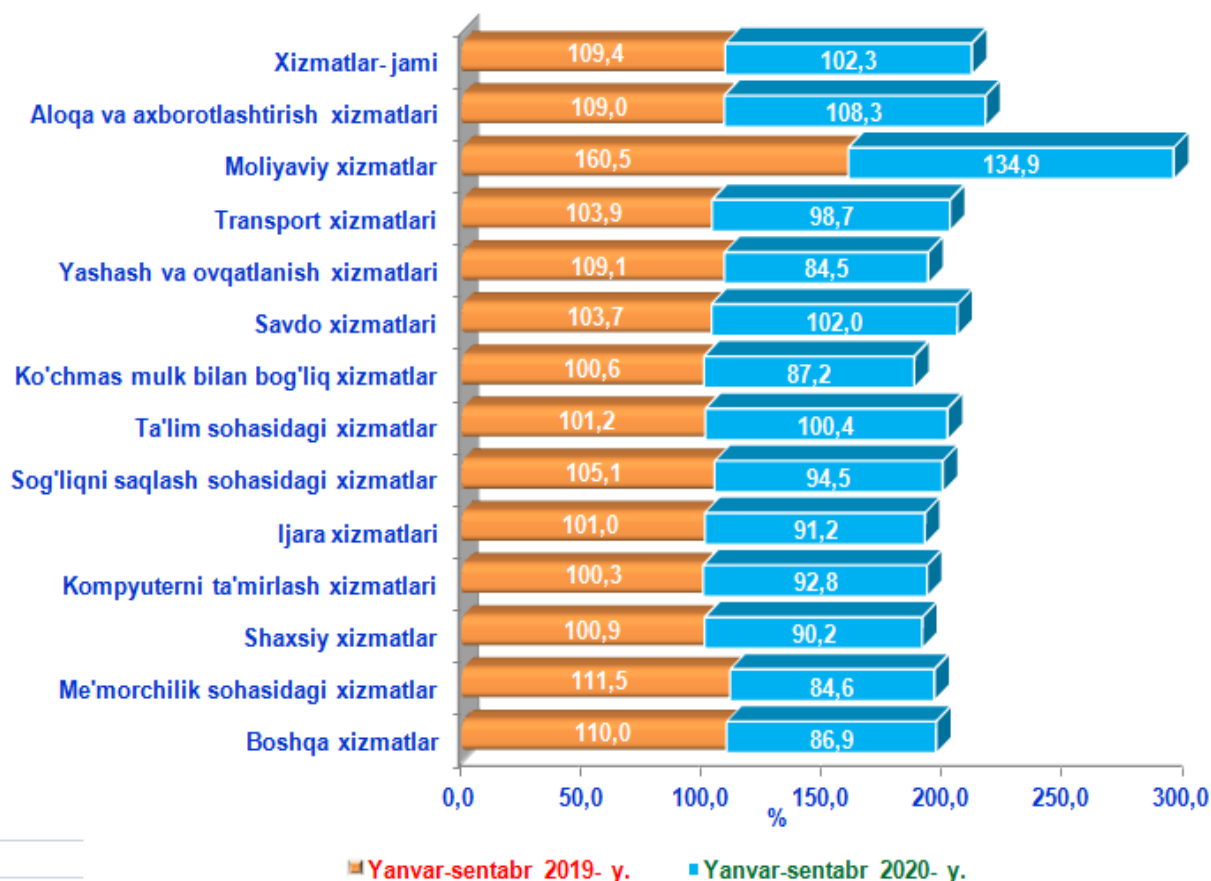
*(2020- yilning yanvar-sentabr oylarida)*



Shuningdek, nisbatan yuqori bo'lmagan ulush sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar - 1,5 %, me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar hissasi 1,9 % ga to'g'ri keldi.

Yuqori o'sish moliyaviy xizmatlar (34,9 %), aloqa va axborotlashtirish xizmatlari (8,3 %) va savdo xizmatlari (2,0 %) da qayd etildi. Xizmatlar sohasiga taalluqli bo'lgan boshqa barcha faoliyat turlari bo'yicha o'tgan yilning shu davriga nisbatan o'sish sur'atlarining pasayishi kuzatilmoqda.

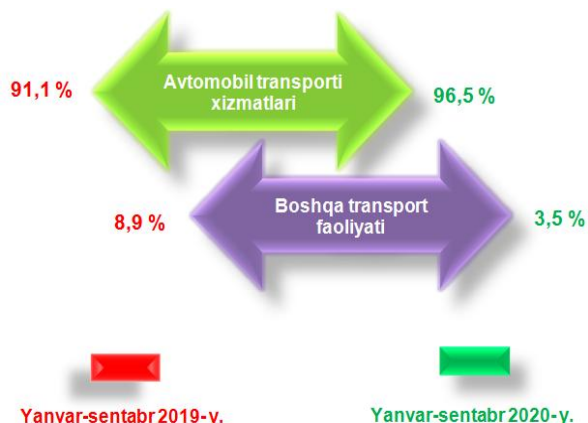
**Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha ko'rsatilgan bozor xizmatlarining o'sish sur'atlarini taqqoslanishi**



Yashash va ovqatlanish xizmatlari hajmi sezilarli darajada (15,5 % ga) pasayishi qayd etildi. Shu bilan birga, me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar (15,4 % ga), ko'chmas mulk bilan bog'liq xizmatlar (12,8 % ga), ijara xizmatlari (8,8 % ga), sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar (5,5 % ga), transport xizmatlari (1,3 % ga) pasayish kuzatildi.

Transport sohasida ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmining sezilarli darajada pasayishiga qaramay, xizmatlarning umumiy hajmida ularning ulushi ustun bo'lib qolmoqda - 24,7 %.

**Transport turlari bo'yicha transport xizmatlarining tarkibi**  
*(2020- yilning yanvar-sentabr oylarida)*

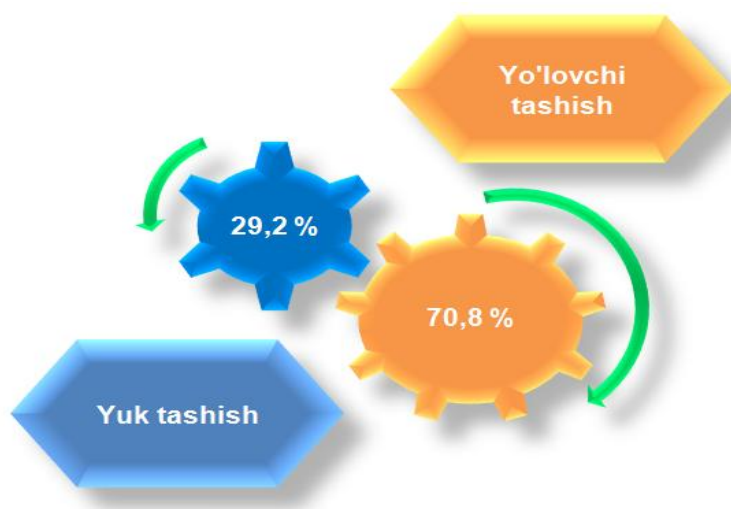


Transport xizmatlari umumiy hajmida avtomobil transporti xizmatlarining ulushi 96,5 % ni tashkil etdi.

Transport xizmatlarida boshqa transport faoliyati esa – 3,5 % ni tashkil etdi.

Avtomobil transportida ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmida yo'lovchilarni tashish katta ulushga ega.

**Transport xizmatlarining tashish turlari bo'yicha tarkibi**  
*(2020- yil yanvar-sentabr oylarida)*



2020- yil yanvar-sentabr oylarida avtomobil transportida yo'lovchi tashish xizmatlarining ulushi 70,8 % ga yetdi.

Avtomobil transportida ko'rsatilgan bozor xizmatlarining umumiy hajmida yuk tashish xizmatlari ulushi 29,2 % ni tashkil etdi.

Har bir mamlakatning iqtisodiy hayotida muhim o'rin tutuvchi savdo sohasi ishlab chiqarish va iste'mol o'rtasidagi aloqani ta'minlaydi, shuningdek, tovarlarni ishlab chiqarish hajmi va tarkibiga, ularning turlarini yaxshilanishiga va sifatini oshishiga sezilarli ta'sir ko'rsatadi.

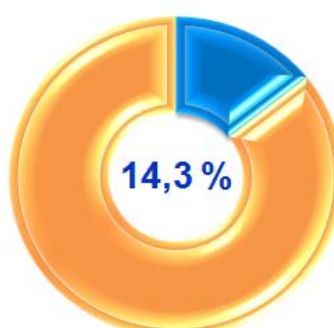
**Savdo** – bu tovarlarning aylanishini, ularning ishlab chiqarish sohasidan iste'mol sohasiga o'tishini ta'minlaydigan iqtisodiyot sohasidir. Ma'lum bir davlat ichida savdo tovarlarini zarur iste'molchiga yetkazib berish vazifasini bajaradi. U ulgurji va chakana savdogaga bo'linadi.

2020- yilning yanvar-sentabr oylarida, ko'rsatilgan bozor xizmatlari umumiy hajmida savdo xizmatlarining ulushi 29,6 % ni tashkil etib, bu 3 006,2 mlrd. so'mga teng bo'ldi.

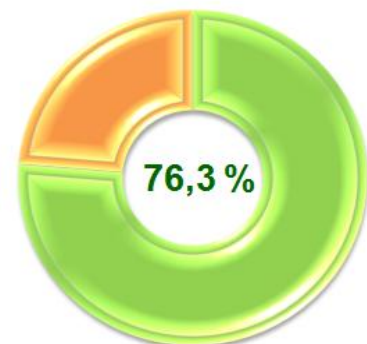
**Savdo xizmatlari tarkibi, % da**  
*(2020- yilning yanvar-sentabr oylarida)*



**Avtomobillar va mototsikllar ulgurji va chakana savdosi, jumladan, ularni ta'mirlash xizmatlarini qo'shgan holda**



**Ulgurji savdo xizmatlari (avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari)**



**Avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo bo'yicha xizmatlar**

Joriy davrda chakana savdo xizmatlari ulushi, umumiy savdo xizmatlari hajmining qariyb to'rtidan uch qismiga, aniqrog'i 76,3 % iga to'g'ri keladi.

Ulgurji savdo xizmatlarining ulushi (avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari) 14,3 % ga yetdi. Avtomobillar va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi bo'yicha xizmatlar, jumladan, avtomobillar va mototsikllarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlarni qo'shgan holda, savdo xizmatlarining umumiy hajmidagi ulushi 9,4 % ni tashkil etdi.

### Moliyaviy xizmatlar

*(2020- yilning yanvar-sentabr oylarida)*

**Moliyaviy xizmatlar hajmi 1 516,8 mlrd. so'mni tashkil etdi.**

**Taqqoslash uchun:** 2019- yilning yanvar-sentabr oylarida moliyaviy xizmatlar hajmi 1 122,4 mlrd. so'mga teng bo'lgan.



**Ularning umumiy xizmatlar hajmidagi ulushi 15,0 % ni tashkil etdi.**

**Taqqoslash uchun:** 2019- yilning yanvar-sentabr oylarida ularni ulushi 12,4 % ni tashkil etgan.

**O'tgan yilning shu davriga nisbatan hajmni 394,4 mlrd. so'mga ko'payishi kuzatildi.**



**Moliyaviy xizmatlarning o'sishi 34,9 % ni tashkil etdi.**

**Taqqoslash uchun:** 2019- yilning yanvar-sentabr oylarida o'sish sur'ati 160,5 % ni tashkil etgan.



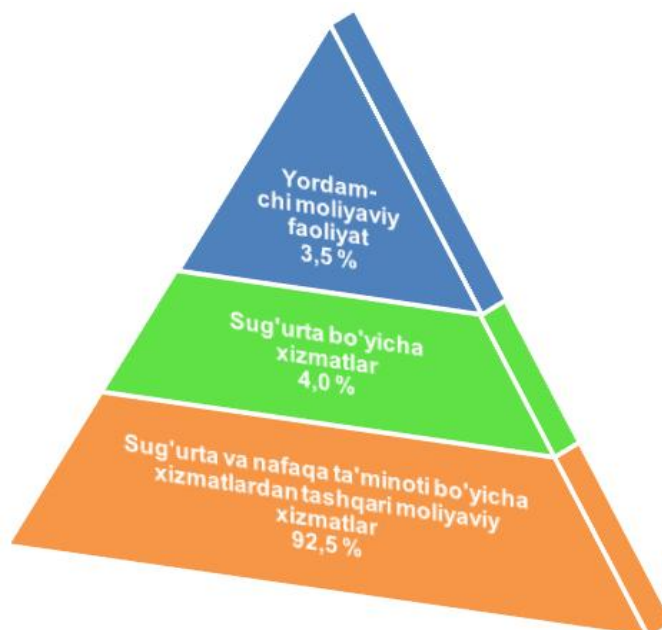
**Moliyaviy xizmatlar hajmi** - moliyaviy vositachilik hisobidan olingan foizli daromadlar hajmi (xizmatlar uchun belgilangan to'lovlar miqdorida), shuningdek, moliya muassasasi tomonidan ssuda berish yoki depozitni saqlash bo'yicha xizmatlari uchun to'lanadigan haq hisobiga ko'ra olinadi.

**Moliyaviy xizmatlar tarkibi, % da**  
(2020- yilning yanvar-sentabr oylarida)

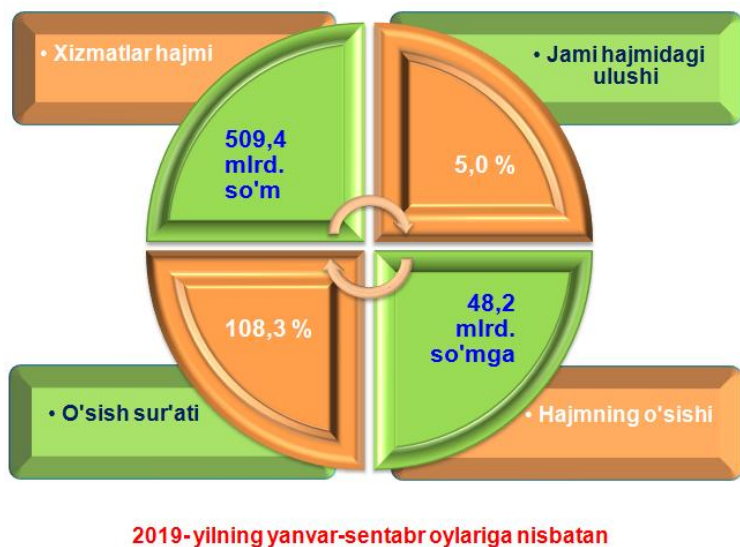
Moliyaviy xizmatlar umumiy hajmida sug'urta va nafaqa ta'minoti bo'yicha xizmatlardan tashqari moliyaviy xizmatlarning ulushi 92,5 % ni tashkil etadi.

Joriy davrda sug'urta xizmatlarining ulushi 4,0 % oralig'ida qayd etildi.

Moliyaviy va sug'urtalash xizmatlariga nisbatan yordamchi xizmatlarning umumiy moliyaviy xizmatlar hajmidagi ulushi yuqori ko'rsatkichga ega emas va u 3,5 % ni tashkil etadi.



**Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari**  
*(2020- yilning yanvar-sentabr oylarida)*

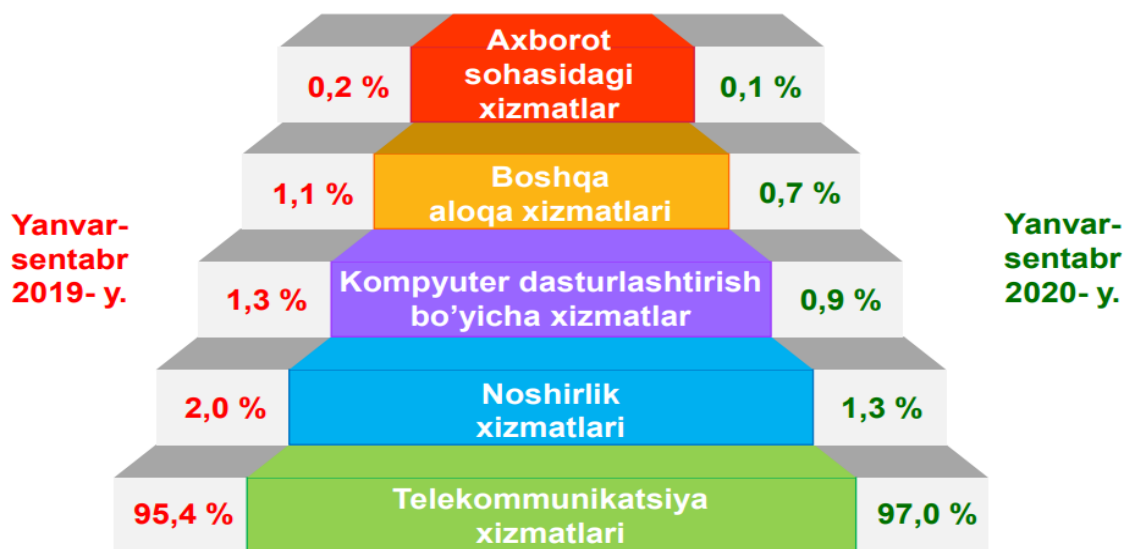


2020- yilning yanvar-sentabr oylarida aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining hajmi 509,4 mlrd. so'm darajasida belgilandi.

O'tgan yilning mos davriga nisbatan ushbu turdagi xizmatlarning o'sish sur'ati 108,3 % ga yetdi.

Ko'rsatilgan bozor xizmatlarining umumiy hajmdagi ulushi 5,0 % ni tashkil etdi.

**Aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining tarkibi, % da**  
*(2020- yilning yanvar-sentabr oylarida)*



<p>Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmida eng katta ulushni telekommunikatsiya xizmatlari (simli va mobil aloqa xizmatlari, Internet tarmog'i, yo'ldoshli aloqa xizmatlari va boshqalar) egallab, 97,0 % ni tashkil etdi.</p>	<p>Aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining umumiy hajmidagi ulushida noshirlik xizmatlari - 1,3 %, kompyuter dasturlashtirish, maslahat berish xizmatlari va boshqa yordamchi xizmatlar - 0,9 %, boshqa aloqa xizmatlari - 0,7 %, axborot sohasidagi xizmatlar - 0,1 % dan tashkil etdi.</p>
--	--

Ma'lumki, fuqarolarni yuqori sifatli va hamyonbop narxlardagi ta'lim bilan ta'minlash, jamiyat taraqqiyotini, uning kelajagini aniq belgilab beradigan vazifadir.

**Ta'lim sohasidagi xizmatlar**  
*(2020- yilning yanvar-sentabr oylarida)*

2020- yilning yanvar-sentabr oylarida ta'lim sohasidagi xizmatlar hajmi 400,6 mlrd. so'mga yetib, bozor xizmatlari umumiy hajmidagi ulushi 4,0 % ni tashkil etdi. O'tgan yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 100,4 % ni tashkil etdi.

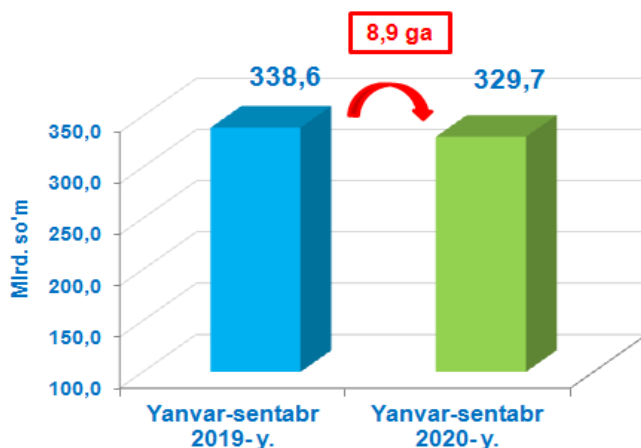


**Yashash bo'yicha xizmatlar** hajmi, qisqa muddatli turar joy bilan ta'minlash bo'yicha ko'rsatilgan xizmatlar (mehmonxonalar, otellar, motellar va boshqa turar joylar) qiymatini o'z ichiga oladi.

**Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar**  
(2020- yilning yanvar-sentabr oylarida)

O'tgan yilning shu davriga nisbatan yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning o'sish sur'ati atigi 84,5 % ni tashkil etdi, ularning hajmi esa 329,7 mlrd. so'mga teng bo'lgan.

Ushbu davrda ularning bozor xizmatlari umumiy hajmidagi ulushi atigi 3,3 % ni tashkil etdi.

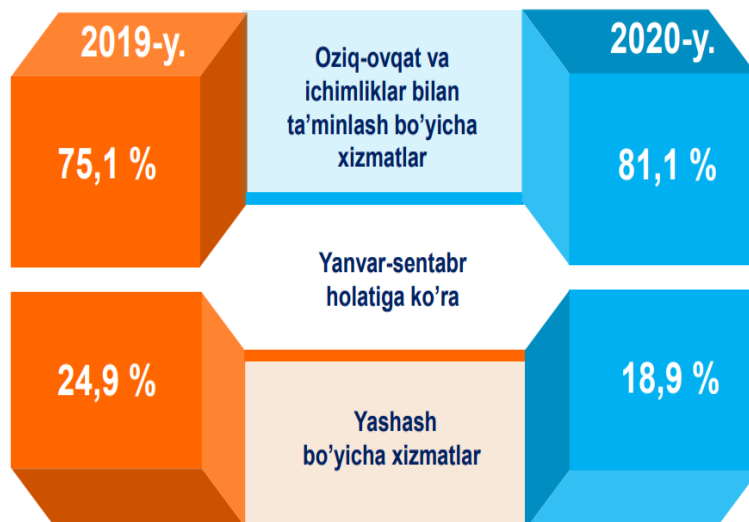


2019- yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan turar joy va umumiy ovqatlanish xizmatlari hajmi 8,9 mlrd. so'mga kamaydi.

**Oziq-ovqat va ichimliklar bilan ta'minlash** bo'yicha xizmatlar - oziq-ovqat mahsulotlari va ichimliklar yetkazib berish bo'yicha qo'yilgan ustamadan tashqari, ovqat tayyorlashda ishlatilgan va qayta ishlanmagan holda sotilgan mahsulotlar qiymatini o'z ichiga oluvchi aylanma qiymatidir.

**Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar tarkibi**

*(2020- yilning yanvar-sentabr oylarida)*



Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning umumiy hajmida oziq-ovqat va ichimliklar bilan ta'minlash bo'yicha xizmatlarning ulushi 81,1 % bilan ustunlik qiladi.

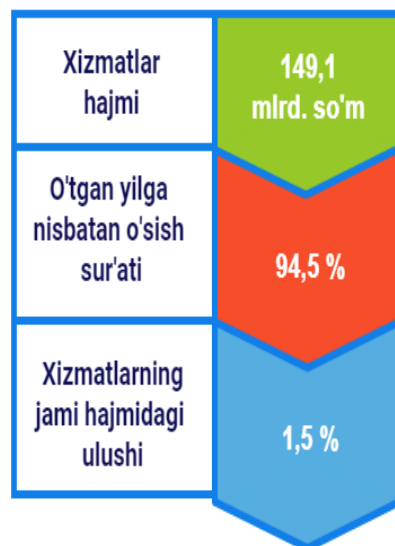
2020- yilning yanvar-sentabr oylarida yashash bo'yicha xizmatlar ulushi 18,9 % ni tashkil etdi.

**Sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar hajmi** bu - sog'liqni saqlash muassasalarining tibbiy va sanitariya xizmatlari, shuningdek, tashkilotlar va tibbiyot korxonalari, stomatologiya, fizioterapevtik, gomeopatik poliklinikalar, kosmetologiya klinikalari, giyohvand moddalarni iste'mol qiluvchilarni davolash ambulatoriyalari, laboratoriya va sanitariya-epidemiologiya profilidagi muassasalar tomonidan ko'rsatilgan bozor xizmatlarining qiymatidir.

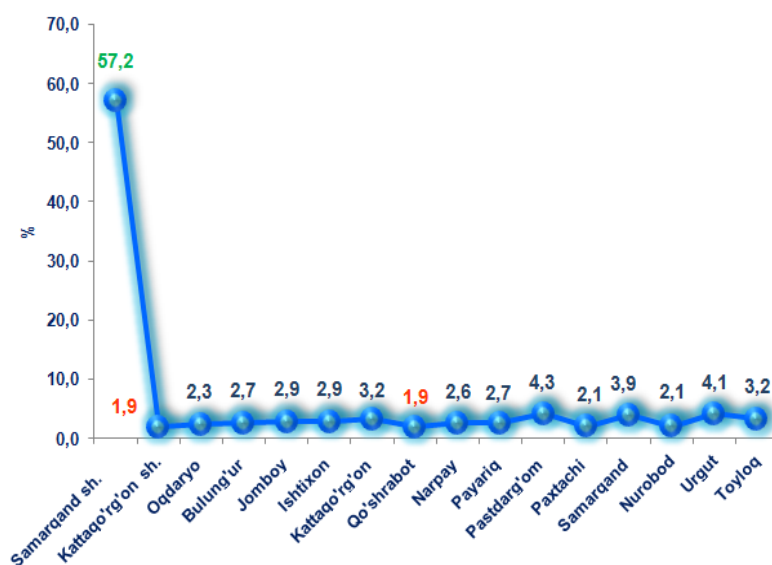
**Sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar**  
*(2020- yilning yanvar-sentabr oylarida)*

2020- yilning yanvar-sentabr oylarida sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlarning hajmi 149,1 mlrd. so'mni tashkil etdi. Xizmatlar umumiy hajmida ularning ulushi 1,5 % ni tashkil qildi.

O'tgan yilning shu davriga nisbatan o'sish sur'ati 94,5 % ni tashkil etdi.



**Hududlar kesimida ko'rsatilgan bozor xizmatlari tarkibi, % da**  
*(2020- yilning yanvar-sentabr oylarida)*

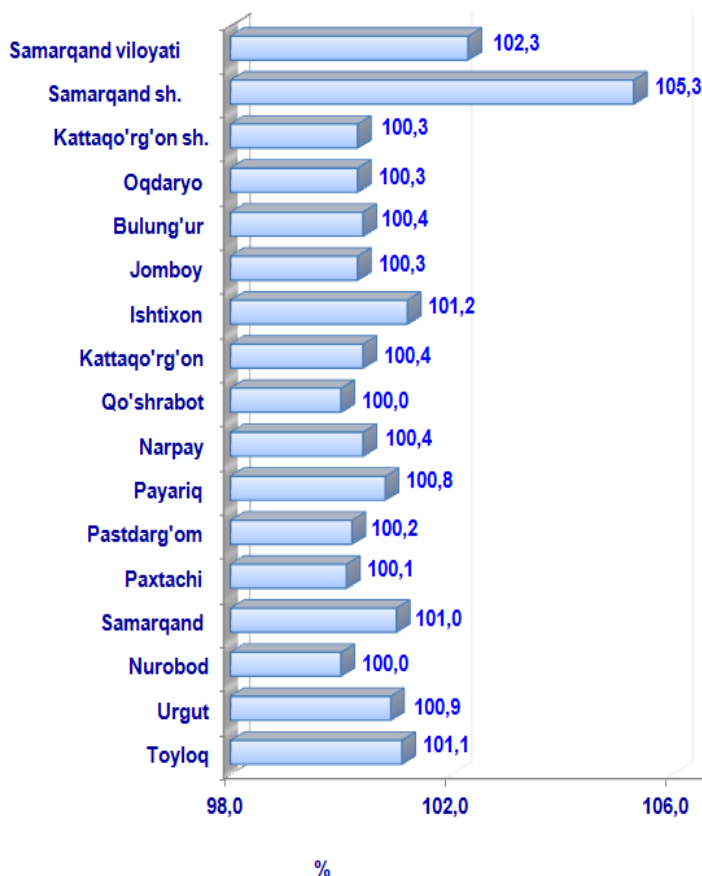


Xizmatlarning umumiy hajmida Samarqand shahrining ulushi eng ahamiyatli bo'lib, 57,2 % ni tashkil etadi. Bu aholining real daromadlari boshqa hududlardan ko'ra yuqoriroq ekanligi bilan izohlanadi.

**Hududlar kesimida ko'rsatilgan bozor xizmatlarining  
o'sish sur'atlari, o'tgan yilga nisbatan % da  
(2020- yilning yanvar-sentabr oylarida)**

Ushbu davr mobaynida nisbatan yuqori o'sish sur'atlari Samarqand shahrida (105,3 %), Ishtixon (101,2 %), Toyloq (101,1 %) va Samarqand (101,0 %) tumanlarida qayd etildi.

Nisbatan yuqori bo'lmagan o'sish sur'atlari Paxtachi (100,1 %), Qo'shrabot (100,0 %) va Nurobod (100,0 %) tumanlarida qayd etildi.



Ko'rilayotgan davrda, resurslardan samarali foydalanish natijasida hududlar bo'yicha Samarqand shahri ko'rsatilgan bozor xizmatlarining umumiy hajmini o'sishiga ta'sir ko'rsatdi. O'tgan yilning shu davriga nisbatan ushbu hududda ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 671,9 mlrd. so'mga oshdi va 5 801,2 mlrd. so'mga yetdi.

**Hududlar bo'yicha ko'rsatilgan xizmatlarning asosiy ko'rsatkichlari**  
(2020- yilning yanvar-sentabr oylarida)

	Hajmi, mlrd. so'm	O'tgan yilga nisbatan o'sish sur'ati, % da	
		2020- y.	2019- y.
<b>Samarqand viloyati</b>	<b>10 138,9</b>	<b>102,3</b>	<b>109,4</b>
<i>shaharlar:</i>			
Samarqand	5 801,2	105,3	110,7
Kattaqo'rg'on	192,1	100,3	106,8
<i>tumanlar:</i>			
Oqdaryo	232,5	100,3	106,4
Bulung'ur	272,4	100,4	107,2
Jomboy	295,8	100,3	108,0
Ishtixon	296,8	101,2	106,3
Kattaqo'rg'on	328,9	100,4	106,5
Qo'shrabot	188,8	100,0	106,2
Narpay	262,4	100,4	108,3
Payariq	277,6	100,8	107,2
Pastdarg'om	437,4	100,2	107,2
Paxtachi	207,8	100,1	105,5
Samarqand	398,8	101,0	107,9
Nurobod	214,8	100,0	106,5
Urgut	410,0	100,9	108,1
Toyloq	321,6	101,1	107,6



Shu bilan birga, nisbatan yuqori ko'rsatkichlar Samarqand shahri (5 801,2 mlrd. so'm), Pastdarg'om (437,4 mlrd. so'm), Urgut (410,0 mlrd. so'm) va Samarqand (398,8 mlrd. so'm) tumanlarida qayd etildi.

Xizmatlar sohasining rivojlanish darajasi aholining hududiy va ijtimoiy harakatchanligini, yangi xo'jalik hududlarini o'zlashtirish, ishlab chiqarish samaradorligini va moddiy mahsulotlar iste'molini oshirishni ta'minlaydi.

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmining har oyda o'sishi kuzatilmoqda.

**Aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlarining asosiy ko'rsatkichlari**

2020- yilning yanvar-sentabr oylarida aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 2 597,7 ming so'mga yetdi.

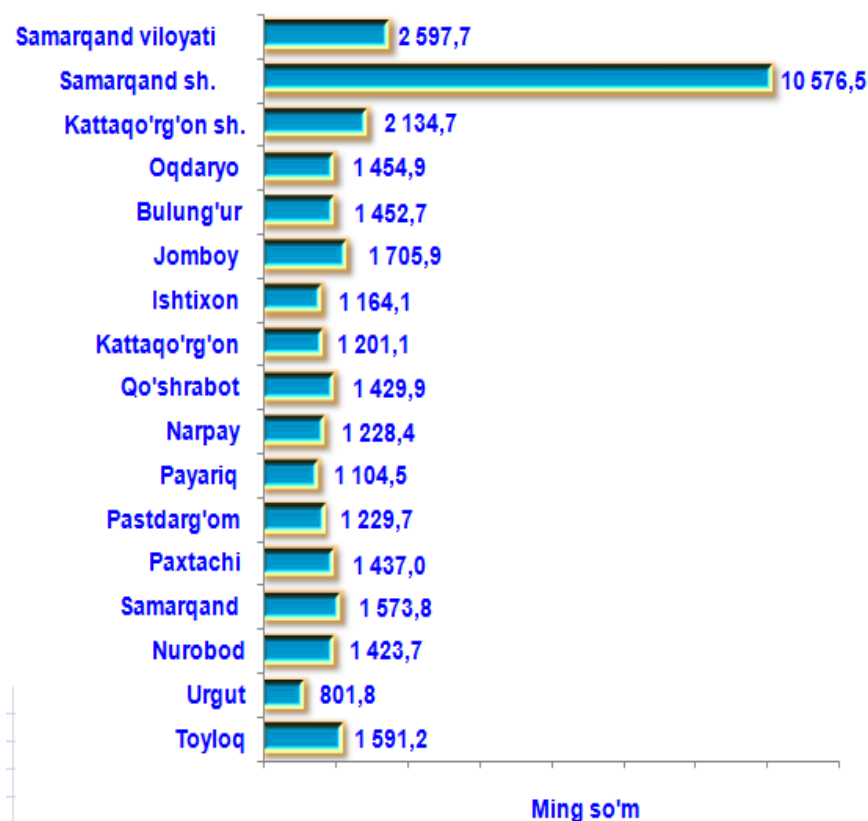
O'tgan yilning shu davriga nisbatan o'sish sur'ati 100,3 % ni tashkil etdi.

Aholi jon boshiga ko'rsatilgan bozor xizmatlarining hajmi – 2 597,7 ming so'm

O'sish sur'ati, 2019- yil yanvar-sentabr oylari holatiga ko'ra, % da - 100,3 %

Hajmning o'sishi, 2019- yil yanvar-sentabr oylariga nisbatan, - 226,0 ming so'mga

**Hududlar kesimida aholi jon boshiga xizmatlar hajmi, ming so'm**  
*(2020- yilning yanvar-sentabr oylarida)*



Xizmatlar sohasi ishlab chiqarish unumdorligi va samaradorligini oshirishga yordam beradigan turli faoliyatlarni o'z ichiga oladi.

Xizmatlar sohasida iqtisodiy o'sishning asosiy omillari, aynan, yangi ilmiy bilimlar, aqliy kapital, axborot texnologiyalari, moliya sektori xizmatlari, konsalting va boshqalar shakllanishi bilan izohlanadi.



Kelajakda xizmatlar sohasini har tomonlama rivojlantirish, samarali bandlikni ta'minlash va aholi turmush darajasini oshirishning dolzarb masalasidir.

Xizmatlar sohasining rivojlanish darajasi aholining munosib hayot sifatini ta'minlash ko'rsatkichidir, chunki xizmatlar bozori rivojlanishiga ta'sir qiluvchi hal qiluvchi omil, aholining real daromadlari va turmush darajasining o'sishi hisoblanadi.

**Xizmatlar sohasi statistikasi bo'limi**

**Тел.: 66-230-45-34**